

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta cea de doi ori adevă: Mercuria și Sâmbăta. Folia odată pe săptămână, adevă: Sâmbăta. Prețul lor este pe unu anu 10 f. m. c., pe diumătate anu 5 f.; iar pentru țeri străine 7 f. pe unu sem. și pe anul întregu 14 f. m. c. Se primumera la toate postele imperatеси, cum și la toti cunoscutii nostri DD. correspondenti. Pentru aerie „petiții“ se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Publică multiâmire.

Serenitatea Sa, iubitoriul de omenire capu al patriei noastre, principele gubernatoriului **Carolu de Schwarzenberg**, prin multu grațiosă Sa adresă din 2. Aprilie îndreptată către Reuniunea fem. romane etc., Se a înduratu pe lingă descoperirea părintescilor dorinție, respicate pentru încreșcămentul institutului acestui, a spori fondul reuniunei în folosul crescerei orfelinelor cu 50 fl. mon. conv. și cu aceasta a Sa părintească complăcere ai da totu o dată nouă sborū și nouă valoare.

Această grațiosă faptă filantropică a Serenității Sale a produs în inimile noastre cele mai delicate și mai vii simțiminte de devotă aderință și stimă; ba trece voru timpuri peste timpuri, și ea va fi în stare a revoca cea mai dulce aducere aminte pene și la avansata posteritate; căci analile reuniunilor păstra cu scumpătate această grația multu influențătoare la bunul succesu al societății acesteia, pe cându astăzi se vedu distincte prin strălucitul nume: principe **Carolu de Schwarzenberg**.

Comitetul Reuniunei f. r. plinu de reverință și omagiosu respectu către Serenitatea Sa, demaul locușiminte al Maiestății Sale cesaro-regie apostolice se simțesce totu de odată prénorocitu că i se au offeritu plăcută ocaziune de ași lua cutediare, ca în devotamentul părăsitei crescerei a sessului femeescu românū se și esprime prin aceasta în numele janicelorū orfeline publică și profundă multiâmire.

Brasiovu, 6. Aprilie 1852.

Comitetul Reuniunei femeilorū romane în folosul orfelinelorū etc.

Sabiniu, 23. Martiu. Joi in 20. Martiu s'a tinutū essamine semestrali la scola elementare din communa Resinari, quare cuprinde pote loculū alū doile între institutele de categoria acesta, ce le are natiunea romāna. Intre persōnele, quare cu afflarea de faciā au onoratū serbătoria acesta scolastică, au fostū D. protopopū și direttore alū scōlelorū natiunali de beserica resăritenā Moise Fule, D. direttore locale I. Brote, DD. parochii locali, dirigătorii communei și alti doriatori de a vedē progressulū tinerimeī studiōse. Numerulū scolarilorū, quarii au frequentatū scola acēsta în decursulū semestrelui incetatū, a trecutū peste 300, între quarii s'au afflatū și 44 fetitie. Atātū scolarii quātū și scolaritiele au fostū împartiti în 3 classi, din quare classa inferiōre pentru numerositatea ei a trebuitū a se subimparti în doe departimente. Cu propunerea invătiaturei au fostū însărcinatī patru Domni invătiatori: D. Joane Procopiū în classa III, D. J. Bobesiu în classa II și D. J. Banciā și J. Muntoiu în despărțimintele classē I. Invătiătoria Dōmna Maria Georgeviciū, pe lingă partea ce a luatū la invătiătura fetitieleorū, a avutū însărcinare speciale de a le deprinde la diferite lucruri femeiesci de mână, prequam: cusutū, împletitū și altele. Obiectele de invătiătura ce s'au propusū și din quare s'au essaminatū scolarii fără distincțiune de sessū au fostū: cititulū și scrisulū în limba romānă și germānă, catechismulū, istoria biblică,

recitarea de rogatiuni, aritmetica din capū și pe tablă, geografia fisică, politică și astronomică, și gramatica romānă și germānă.

Essaminele s'a deschisū printr'o cuventare conforme ocaziunei d'ia de D. invătiatoriū J. Procopiū, quare după ce a arrătatū mai ānteiū starea materiale și morale a scōlei acesteia, avū curagiū de a descoperi și unele defecte, quare cerū indireptare grabnică, dequā este qua s'au se dobîndesca mai usiorū și cu mai multu folosū progressulū doritū. După cuvintare se începū essaminarea dela classa inferiōre procedendū gradatū până la classa superiōre. De și timpulū celū scurtū destinatū pentru essaminare n'a fostū proportiunatū numerosității scolarilorū; dar rezultatulū ce s'a veditū peste totū a respunsū asseptării acelorā quarii cunoscu scola și sciū pretiui influenția ei cea făcătoria de bine assupra viatiei private și publice a natiunei. Cititulū cel curatū și inimatū alū scolarilorū, probele scrise cu mână diliginte și secură, respunsurile cele essacte și precise la întrebările practice ce li s'au propusū assupra obiectelorū invătiate, au convinsū pe toti, quā D. direttore locale J. Brote suptū a quārūia privighiare immediatā stā scola acēsta isī cunosce sfera officiului seū, quā DD. invătiatori și au împlititū detoriile însărcinariī cu zelū și stăruintiā, quā scolarii au întrebuintiatū timpulū scolasticū cu successū și sporiū, și quā dequā s'arū redica defectele ce s'au atinsū quā impedica invătiătura, s'arū pote dobîndi totū progressulū ce se pote cere dela unū asemenea institutū. Essaminarea lucrurilor de mână cu quare s'au occupatū fetitiele pe lingă invătiătura de carte, a occasionatū personelorū de faciā o bucuriā unicā în felulū seū, și totū odatā o încredințare solidā, quā numai atuncī quānd si sessulū femeescu se va împartasi de folōsele crescerei și invătiaturei allătura cu sessulū bărbătescū, vomū avē dreptū de a spera formarea unei generatiuni pe quare s'au se fundeie viitoriulū natiunei întregi.

După seversitulū essaminelui, D. protopopū și direttore Moise Fule a multiamitū D. direttore locale J. Brote pentru îngrijirea cu quare a privighiatū de apprope assupra ordinei și buneī stări a scōlei; a multiamitū DDlorū invătiatori pentru sudorile ce au versatū în însărcinarea lorū cea grea și ostenitōriā; a încuragiatū pe scolarii qua prequam cu ocaziunea acēsta, asiā si de aci înainte s'au se silēsca a merita lande pentru invătiătura și buna purtare; în fine a inimatū pe dirigătorii communei qua s'au se fălescā quā au în midilocolū lorū o scōla de atāta sperantiā, și ia încuragiatū qua după midilōcele de quare dispune acēsta communa mare și potinte, s'au voiēsca a da institutulū acestuiā o desvoltare mai intinsā, inquatū s'au potā ajunge a fi o fântānă de invătiătura pentru natiunea întregā. Unū prāndiū frugale la quare au luatū parte notabilitatile, quare s'au afflatū faciā la serbătoria acēsta scolastică, și la quare s'au ridicatū deosebite toate pentru totī făcătoria de bine si ajjutatoriī culturale natiunali, a închieiatū totā solemnitatea dilei acesteia.

Rapportatoriulū acestora, amicū alū tinerimeī studiōse și a totū ce contribue la fundarea și conservarea unū viitoriū fericitū pentru natiunea sca, prequatū s'au petrunsū de celū mai curatū simțimentū de bucuriā pentru toate la quate a fostū marture, pre atātū a remasū cufundatū în meditatiune assupra defectelorū acēstei scōle, pe quare le a atinsū D. Joane Procopiū, și de quare, spre nenorocire pālimescū și alte scōle romāne. În interesulū unorū asemenea assiediamente pe quare le doresce qua s'au se desvolte și s'au înflorēsca, rapportatoriulū isī făcea necontenitū întrebările acēstea: cine are

ΦΙΛΕΤΟΝΣ Λ.

Дитродъчереа азї Монталамберт дн академия францозеаскъ, шї къвънтърїле зїсе къ ачеастъ окасїне.

Академия францозеаскъ есте зїла дїн ачеле їнстїтуте нацїоналї, каре шї азї цїнст їndenїнда, дн тоте тїмнзїле. Ачест їнстїтут дїнїче пе метърїї сїї къ зп нїмвї, каре дї дїналъ фортє дн опїнїзїнеа пзвїлк; д'ачеаа довбндїреа зїлї сказн дїтре чеї 40 де метърїторї, ктм се пзметек дн глзтъ академїїї, а фост шї есте злїтїма амвїдїсїне пнпнмалї метърз азторї шї докдї де професїзїне, чї дїкк шї метърз вьрвадї де стат де пензїме европеан вьрвадї десїїншї чеї маї шїдрї пз се рзшїнеазъ нїчї дезкзт а колїнда пе ла зшїле зстор метърїторї, метърз ка сь чершеаскъ вогтърїле. Академия францозеаскъ шї а скїнат статгеле сале прїнтрє тоте фортпеле че азї трект престє Франца. Нзмерзл метърїлор є де 40; сказнзл дешертат прїп мортєа верзїнї метърз се дїмїнїсїте

prin alezere къ маїорїтате де вогтърї. Дитродъчереа соленелъ а азтърї метърз алес къ маїорїтате тогд'азїна с'а сокотїт де зп евенемтът. Домнзл Монталамберт пзгїн десїїне ка азтор, дар къ азтът маї пензїтїт ка оратор парламентар, довбндї сказнзл азї Дроу, кпнокзвзлзлї їсторїк консерватїс. Сала азїа дїнїане кътєва сьтє де азїторї, дїмвїлзєала де а се ала фадъ ла ачєастъ соленїтате, зндє се шїтїа къ Гїзо, ка дїректорал академїїї, ва вортї дн пзвїлк метърз дїтїгїа дартъ де ла револзїзїнеа дїн Феврзарїї, а фост азтът де марє, дїккзт зп рзс плзтї: къ 250 франчї де вїлет де їнтраре. Есте овїчєїз ка тогд'азїна де поў дїтродъчєл академїї се факъ пнпїрїка прєдєчєсорзлї ал кърїїа сказн дї окзпт; ла карє апой їсе рєсзїндє дїн партеа азтїї академїї. D. Монталамберт вортї десїїре Дроу, ла карє дї рєспзїсє Гїзо Кзвзлнтьрїле ачєстє къ азтът пот сь фїїт маї їнтерєсанте, къ кт єме се зїсєръ пєфорфєкате де рєсєсър; лївєртатєа вортїрєї дн Франца шїї а скїнат зп зпїлєлє дн ачєст їнстїтут.

Кзвзлнтарєа D. конте де Монталамберт.

Домнїлор!

Дїнтрє прївїндєлє нострє рєсзїрїтєнє с'а

флз зп цїнст ал кърїїа пзтє є їкōпа їсторїїї сале, а пєатърїрєїї сале чєлєї вєкї, а кърїїїлзлї фїлор сїї. Бзргзндїа є Тїролзл Францєї; о патърз тьрєанъ шї пїторєаскъ дїплїнєстє азї локзл монзїмїнєлор, шї азї їнїма вьрвзлзлїї сє парє а дїпзрїзїтз чєва дїн пзтєрєа шї тьрїтєа зьстєї патърї. Пє констєлє пзгїлорїїїзїра, азвєсє ла кзлзтърз прїп кьлзгтїрї, дн мїжлокєл кьдспїлор де вразї шї а азлїчїлор вїї сьплатє де дьвє шїї де ана вьрєатъ дїтргєсїл, сє фортъ зп соїз де оменї аспрї, єнерцїчї шї їнтєлїгїнцїї, карї о дїнїлорз єрзл фортє жлзлзїї де вєкїлє лор лївєртгїїї, шї карї пьрзрєа аз рєтас рєнзїнцїї азтът пєнтрз фокзл лор чєл рєсвоїнїк, кьт шї пєнтрз дїрвдїчїпата лор алїпїрє кьтрє крєдїнда католїк шї пз маї пзгїл пєнтрз дїдрьснєапа шї чєрвїкōса жєртфїрє пєнтрз Домнїї лор. *) „Nzmaї къ асвзїтїгїа савїєї сє пот сєпзїсє, шї трєзвє тьїадїї пьлъ ла чєл дїн зрїтъ,“ зїсє деспрє дїпшїї азкзт док сьтє алїї зп кьпїтлєу франдоз, карє жє гзєтасє вїтєжїа, кьнд чєркъ а їрїнє де кьтрє монархїа

*) Deo et Caesari epa devica Becanconek

пърдме; ма каре то̀те се ма̀й адаог некзрмателе десватері
жърналістиче. Апо̀й дар кь че дрепт пьтем по̀й аштепта
дела попор, ка ел съ причеапъ діатр'о дагь нїмте леці,
каре сьнт quíntessentia агьтор десватері серіосе але челор
ма̀й апері лецісіторі шї адміністрьторі.

Din ачестеа зрмеазь де сіне, кь нь нематорігатеа лім-
вей ромьне, чї сінгьра ліпезь де о рьспїкаре възь шї кьл-
дарось а лецілор по̀ртъ віна пьнделецери лор. Мьлді апьр
кь адеврат, кь кіар дн традкьдініме офіціалі сьнт аме-
стекаді латїністі пьтрьоші. Се ноте; сь пьтрьм днсь
шї латїністі, шї гречїсті, шї франдозїсті, кь карї есте
дкьркать шї сьдіатъ лімба церманъ кіар чеа офіціале
шї чеа а пьвлїчїтьді, шї вом аола фьрь нїчі о дндоіалъ,
кь лімба ромьнъ ашеа кьм се аола еа астьзі дн традкь-
дініме офіціале дн Сївіѳ шї Віена, нїчі кь възь нь кь-
прїнде ма̀й мьлді латїністі де кьт кьпрїнде цермана. Ла
ачеаста сь нь зітм, кь дакь чїнева кьзга трансплаторі
кь лемїнареа, ма̀й възї, сьаь ноте ашеа възї нь аола дн
тотъ ромьнїшеа, прекам сьнт I. Маїореск дн Віена шї
Андрей Мьршанъ дн Сївіѳ. Агьта пьмаї, кь ачеї дої
вьрваді сьнт окьпаді престе мьсьрь кь требїме офіціалі
лор, дкькьт де ар ма̀й авеа кьте дої ажьторі, тот мьар а-
жїпце де лькрь.

Дн челе дн зрмъ ма̀й днтревьм пе кореспондїтеле,
оре попорьме ма̀й віне причепа декретеле шї то̀те леціме,
кьнд еле се пьвлїка пьмаї льтїнеште, сьаь пьмаї възгреште,
сьаь пьмаї кь алвїл? Нь ашеа Домьгле, чї сь фе престе
тот погарі шї преодї кьлїваді, карї сь нь арьче ordїнъ-
дініме ла о парте, чї сь ле чїтеаскь еї, сь ле еспїче шї
попорьлї, апо̀й ка комплїмент ла то̀те, амплїадї карї
сь кьпоскь пе деплїн лімба копорьлї. — Оаре дн дьрїме
вечїне пьтрь че се днделег ашеа вшор порьчїме гьвер-
нїлї каре се пьвлїкь дн вьлетїнеме офіціале? Се дндел-
ег нь пьмаї пьтрькь нь сьнт скрїсе дн сїл днтортокат,
чї дн стїл сімьлв шї кьргьторїѳ, дар шї пьтрькь аре чїне
сь ле шї еспїче.

Кь то̀те ачестеа нь воїрм а десвінї пе ачеї вїедї
традкьторашї, карї некьпоскьнд нїчі о лімь нїчі алта пе
деплїн, воїнд а традкь дн ромьнеште, се дн ка шї орьлв
де гард де чеа орїціалъ немдеаскь, фьрь сь аївь мькар
агьта жьдекатъ, кь діатр'о лімь сітетїкь грєбіе, преа
їдеалъ, кьм есте чеа церманъ, нь се пот шї нь тревье
сь се традкь фраселе еї дн Ромьна. Сь пе ферїаскь Дзеѳ
де ачеї традкьторі ігнорандї шї педандї, карї пе днвъ-
цьнд нїчі одатъ лімба ромьнъ шї пьштїндєо, се аола дн
рьтьчїта пьрере, кь рьвьнд аої днтрєді дн лексіконьл
латїн шї стрьмьгьндєл дн чєл ромьнъ, кь агьта ар фї
днвандїт шї кьлїват лімба ромьнъ; — ómenї idїodї, ка-
рї aqua frigida о традкь дн ромьнеште кь aqua viva, чеа
че дн франдозеште днсеампъ вїнарєѳ (ракіѳ); апо̀й про-
вобъ пе ómenї дн черкьларе ка сь мьаргь ла Анкани ла
вьїме прїспїдіене, сь факъ кьрь кь aqua viva. Ма̀й одатъ,
де традкьторі сьнїгїді сь пе апере черїл, кьчї пе факъ
пьмаї рьшїне шї пьказъ, асюра кьрвїа нь есте нїчі внїж-
лок де сьпаре, пьтрькь ігноранда червїкьсь шї педанте-
рїа сьакь сьнт інкьравїле шї днкорїдївїле ла пої ка шї ла
то̀те попорьле каре аь авьт а трече вreo дагь прїп ста-
діле кьлїтвьрї лімьей, прїп каре ам трекьт пої ка де 50

шї ма̀й вьртос де 50 ані дкьбче. Ньмаї кьдїтєл чєл апер
ал вней крїтїче сьпьтосє шї ма̀й мьлт некьрєдьторе пе ва
птеа сьтпа де асемепа рєле. Чї вьрваді поштрї чєї лі-
тераді пьлз акьм днєрь кьдїтєл крїтїчєї асєвєс, пьтрь ка
сь нь сьврь пе днчєпьторї; ва дкькь зїсерь ачєстора:
сьрїєді вїадї каре кьм штїді шї кьм пьтеді, депрїндегївь,
фачєді кьпоштїндъ ма̀й де апроне кь ачєаста зїлз фрєтосъ
шї дкькьлгьторе, пе карєа о пьштїм лімьв. Преа фрєтос;
ашєа се кьвенїз сь кьвїнте вьрваді поштрї ла днчєпьт;
акьм днсь кьнд педантїсма шї ігнорандя днчєпьр а
ле дікта кіар шї лор леці сьїте дн вьеле кьвьдїне вол-
паве, даторїнда ерєділор поштрї есте амї рїдїва кьвьп-
тєл шї а зїче: „Пе ачєастъ кьраре рьтьчїгь пьлз аїчі
шї ма̀й департе нь.“ Денїл днсь сьбре дакь есте дн аде-
вьр пєнїѳ, кьчї пе елѳ ньї ва дескьрвїа нїмїк, еар ме-
діокрїтатеа, еа сь днведє одатъ а рєспєкта леціме лімьей,
леці пьсе де Дьмьнегь дн влївїтаеле дн карєа аь пьсмаїт ор-
ганїсма трєпєска шї сьолетєска ал кьтєрєї падївї.

Din то̀те ачестеа зрмеазь, ка сь протєстьм дн контра-
орї кьрвїа ар арька віна традкьторїлор шї еспїкьторї-
лор асюра лімьей, пе карї чєїа о кьлосъ рьѳ сьаь нїчі
деакьм. — □

Трїєст. Шьмьлєтєл чєл чїсдат ал тїмьлї дн ѳст ап
дн пьрдїме мерїонале сьбсе дн кондеїл внї кореспон-
дїте ал лї Ост d. Пост ачесте: „Noї am пєрдьт сокотєала
тїмьлї шї ам вїгат геогрїфїа. Нь штїм де пе аолаьм
ла мардїнїме Італєї сьаь але Рєсієї, кьчї дн темєїз кьвїп-
чос ма̀й кь пе віне сь крєдем ма̀й таре ачєаста дн зрмъ.
Еакъ кь пе аолаьм пе ла капєтєл чєлєї днгьїл лєнї а прї-
мьварєї шї пої тревье сь шьмьлм днсь тот днвьлїді дн
мантале, тревье сь шєдем ла кьлтор, сь фачєт фок, вnde
се ноте фьрь а фї днєкат де фьт, кьчї кьра (воареа) чєа
швїєрьторе шї зрлєторе нь пьмаї кьдї днрїадъ гїарєлє,
чї днї сьолъ шї фокєл дн ватрь“ шчл.

Cronica străină.

Франца. Парїс. Есте іntєресант а зрмьрї апкьтєрїле
лї А. Наполеон, прїп карє ел чєаркь дн кьнд дн кьнд
а нїпї пьлєтєл опїнївнєї пьвлїчє. Пьлз а се пьне дн ль-
краре рєстєрїтєра де Стат дела 2 Дек. кь мьлт ма̀й дн-
амте се арька дн пьвлїк вєстї деспре ачєл пьлп, шї пь-
маї дьпъ чє дн Елїсєїѳ се днкрєдїндарь де плїн деспре
їндїферїнда полїтїкь, ешїрь пе фадъ кь пьперєа дн лькраре,
шї кьм штїм рєшїрь. Токмаї аша се рєспьндєска акьм
вєстї дн пьвлїк деспре рєстєвїлїрєа днпєрїлї. Шї акьм,
А. Наполеон нь ва алт дєкьт се аола кь кьм се прїїтєска
де пьвлїк асємєпа вєстї. Зїба кьнд ва гьсї ел де кьвїндъ
а пьне дн лькраре шї чєа дн зрмъ дорїндъ а лї, нь се
ноте штї, дєстєл кь дн партеа лї сїсїтъ асємєпа тєп-
дїндъ, шї дн партеа попорьлї францєз, карє кастъ кь вн
пєлєс пєднделєс то̀те асє стрьформьрї, дкькь нь ва дн-
тїмьпїна вєр о пєдєкь. Кь діпломатїа, е чєва ма̀й грєѳ;
аста пьрєрєа чїрєкьсєкьтъ, шї пьлз акьм, днгрїжатъ пьмаї
дн вєстї, фьлз днтрєвьдївнє ла D. Тїргьó, ка сь о деслэ-
чєаскь пьлз днсьт ар авеа ачєлєа вєр вн темєїз; сє дн-
дєлєдє кь рєспьнєсєл а фост одїхнїторїѳ. Ка демьстрьдївнє
адєврат імперїалїстїкь сє ноте лєа дн ма̀й мьлєтє прївїндє

тєвнє; днсь то̀тє вїада торамє нь сє сгїєсь
днтр'євєл.

Шьмєлє Дроч сє арькь дн брадєлє Дєїс-
мьлї, шї днї пронєсъ ка сь демьстрє вь-
трьнїлор врєштїнї аї фамїлїєї салє, карї нь
лїсєрь аї фачє днфрвїтєрї, кь вн дєїст тот
аша, ва дкькь шї ма̀й віне ноте ашї фачє да-
торїа кьтєрє ómenї. Днсь чїнїсма, чє дом-
нїа пе атлїчї дн літературь, дн дндїмьл.
Дьнєсєл нє повєстєтє зндєва кь н'а пьтєт
сь мьаргь пьлз дн кап кь чїгїрєа „Candid-
лїлї, шї кь аша прєтїпєа“, Фїлосовї а Історїєї
“де ачєлашї авьт“) дьнєсєлї і са пьрєт
а фї пьмаї вн лївєл дєфьїмьторїѳ дн контра-
омєнїмєї. „Тєптамєн“**) алї Монтєскїѳ ерє
евангєлїл лї. Орадіѳ, Чїчєрєнє шї Пьлтарх
де Амїот асємєпа ерєѳ азторїї де прєдїлєк-
дїснє аї лїї. Сє депрїнєс дн ачєса, дн а
обсєрєва, а компара, шї сє фьгьдїлї, де чєєа
чє с'а шї днєт: а фьчї амвїдївнєа шї а дьчє
о вїадъ лімь, некьпоскьтъ, днїнатъ пьмаї
сгьдїлор шї вїртєдєї.

Днтр'ачєа ерєпєсє рєволєдївнєа; іп мїж-
локьл рєстєрїтєрї зївєрєсалє днї компїлєт
дьєсєл сгьдїлє, шї дн вьрєтє де 19 ані ѳв
трїмїє ла Парїс, ка сьшї кастє о карїєрь.
Ел сєсї дн Парїс дн зїлєлє дьпъ 10. Авьст,
шї аша пьтє сь вазъ де апроне тьчєлєтєрї-
лє дн Сєптємьрє.

Де шї Дроч днврьцїонъ кз то̀тє кьл-
дєра лїї пронїрь рєволєдївнєа шї конєкєн-
дєлє еї, тогьшї шєдєрєа днчєпьтъ сьв асє-
мєпа асєпїчїї дн Парїс ма̀й апо̀й нь пьтє
сьї фїѳ дьпъ пьлєк. Кьтєрє ачєстєа іnvасїє-
нєа прокїєтъ ла армє пе тоді кьдї ерєѳ тє-
пєрї шї де трєавь дн Францє. Дєчї Дроч сє
грьлї ла арматъ; дьнєсєл інтръ дн ал 12 вь-
тїлор де волзтарї дн Дьвс; катєразїї сьї
дн алєсєрь де кьнїтан. Ел сєрвї трєї ані
ла арматєа де Рїн окьпьндьсє ма̀й мьлт кь
вєкїї фїлосовї, дн карї фьчєа естрєктє дн
вївочє, дєкьт кь рєсвоїл. Сьв тєррорїсѳ фз
трїмїє кь дєлєшє кьтє Carnot, мїнїстрєл де
рєсвоїѳ. Ачєста дї дєдє воїє ка сь пєтєрєакъ
дн Парїс 14 зїлє. Дроч дєдє ачї еарьнїї
прєстє тьчєлєлє дн Сєптємьрє, конївнєтє
прїп трївнєлєлє рєволєдїонєрє. А фост фадъ
ла сєдїндєлє ѳсгїї трївнєлє; ел вьзз ачєлє

карє, дн карє сє днкрєкьнє пєвїповьдїа, фрєм-
сєдєа, талєнтєл, — то̀тє вьрєстє, то̀тє клє-
сєл, то̀тє глорїа шї то̀тє вїртєдїлє Францєї.
Ва дьнєсєл чєркь (кьм нє а історїєїт ма̀й апо̀й)
шї а сє обїчнї кь калєа ешафотьлїї, кь гьнд
кь шї лїї ноте сьї вїлз рьлєдл.

Кь трєїзєнї ані ма̀й тьрзїї імпрєсінїлє
ачєстєї пєтєрєчєї де 14 зїлє дн Парїс нї лє
дєскрїє днтр'євнєл дн онєрїєл салє аша кьм
зрмєазь: „Еѳ ам вьззт Парїсєл дн ачєсє
зїлє де сьаїдїрї шї долїѳ. Вьзьнд чїнєва спай-
та зьгрєвїтє нє фєдєлє оменїлор ськотєа кь
Парїсєлє вїрвїт де врєо епїдємїѳ пьсгїїтєрє.
Ньмаї чїнєрєл сьаь рьпїлїгєл зпор монєтєрє
де оменї ма̀й днтрєрєтєа дн кьнд дн кьнд
тьчєрєа мортїї де карє ерєѳ днпрєсєрат.
Дємїїтєтєа омпєнєаскь о ма̀й днтєлїнїаї пь-
маї ла вїктїмє, карє мєрєдєѳ ла ешафот кь
фадъ вєсєлъ, дєспьрїдїндєсє фьрь пьрєрє де
рєѳ де вн пьнзїлт дєсєнорат... Дєскьрєдїл
нї атедєлєлє ажнєсєе пьлз ла ачєл град, кь
дакь аї фї зїс ла вєр вн жїдїкат: „Тз аї сь
мєрїї акасъ шї сь аштєпдї аколє пьлз дїмїлє-
дъ, кьнд ва трєчє карьлє пе аколє, шї апо̀й сь
тє сзї днтр'євєл,“ ел ар фї мєрє шї с'ар
фї сьїт.“ (Ва зрма.)

*) De Волтер. Днєсєл трєд.
**) L'essais sur l'esprit de „Lois.“ Д. т.

ми маэтра те о динь бринга - precedinte песте маи маэте regimente ла 21. Мартуь да Тилери. Чине дши адече а- шинте штиэ къ асты зи есте токмаи зюа да каре Napoleon, дши венереа са дин Елена, динь дотыа маэтра. Кум ведем певотыа да тоге ентеле сале челе днсемпторэ се дине стрине де валендариса днперьторалэ; ши дэзъ Л. Napoleon а алес токмаи пе ачестъ зи (кшм алесесе ши пентрз дестарьотара де Стат зюа дела Астерлид.) ка съ динь маэтра песте трыне, ел а врат съ арате лшми: къ дн- перьториса са днторс. Аатминтрелеа маэтра а еост ка адеврат днперьтеасъ. Precedintеле авеа пе лэогъ сене ан стэе генерале, ка каре пэ са маи възат дин зилеле днперизави. О парте а солдадилор да приимирь къ: „Трыаскъ днперьториса!“ са освсрват къ офидиринеа се мэлдзми астыдаты пшми ка съ „Трыаскъ Napoleon!“ — Днпре ачестеа номисианле днсерчинате къ черчетареа ши осндиреа челор арестади да каре ел евенеминтелор дин арты дн- вразъ мерсэ. Намыра осндигилор да депьртэцине е атыт де маре, днхат ници ла Каисеэ ници ла Ламбеса пэ се вор маи депьрте, дин казъ къ да днвеле ачесте стагизни де депьртэцине пэ маи днхат, чи трыне ка съ се десем- пете ате днхатри де депьртэцине. — Днпре десретеле ешито маи де карнд есте маи днсемпторис ачела при- каре се реглеаза каре ел днхатрилор пентрз корпел дн- цилатив ши пентрз сенат. Конституцинеа дн Л. Napoleon ачесе парламентаристма, еар ачест десрет регьлаторис да днмортэвоти. Де ши, дши челе дншмалате, лэмеа ера брекшм регьлитор пентрз ачестеа, тогыши да десрет къ шмал маре сенэцине, ашм се вале кар да кътъ атыр- паре с'аэла асте корпери шари але Статалэ де гьверн! — Се сшы къ принцеа - precedinte пар еи мэлдзмит къ ници ан министр де аи сшм де ашм. Ши дншмалэвдасе с'шм пшы корона да кан. Л. Napoleon дши вате казъ съ трыагъ да партиши пе Шангарниэ ши пе Тьерс. — Аваръ де Карно освсрцинеа маи алесъ ши да Lion пе Хелор де днхат: къ аста дар освсрцинеа ар авеа 7 денстади да корпел днцилатив.

— Дн 20. Марте дескисе Precedintеле адзпанга це- перале а корпелэ днцилатив при о квалитаре днсемпате. Ел адече интрачеа дншнте, камакъ освсрцинеа политикъ а Франце ар еи ин цеперале освсрциторэ ши стареа филан- циле маи дншмалэвдате ши камакъ къ пестериле стрине стэ да ашмалэи реалэиант. — Дэзъ пэ с'ар динэ, зиче Л. Napoleon, де причинва а фаче тоге пентрз Франца ши пшма пентрз сене, ноте къ ар еи пшат прими о маи маре пестере, (де дншрат); ел днсъ ачестеа пэ о ва фаче, дэзъ партиделе пе вор пертара patria ш. а. Ва съ зикъ къ ел пэ се пре лэанэа де фермекал памелэи: Дншперат. Маи пе ларг да Nr. vitoris.

Раста. Дн аст дншериэ пштинте, каре трыче де дн- педекьтор ал пшлэичьдэи, ес астыэи ла лэминъ пэ маи пэдин де 150 жарнале славиче: ад. да лэмеа рэсасъ 7 политиче (5 да Петерсварг, ши къте зшл да Москва, Вилна, Одеса ши Телэи), 55 газете официале (7 да Петерсварг, парте маре днгржите де министериле респективе, 1 да Москва ши 45 да деосебителе гьверни); 6 газете тоге да Петерс- варг, каре се ашпринд къ штинга милитаре; 3 медиче, 3 ин- дустриале, 12 економиче, аваръ де ачесте маи маэте де къ принс велетристик, екселиастик ши де ате специалэвдэи. Дн- лэмеа полонезъ ес: 7 политиче, 3 литераре велетристик, 6 артистик, 3 економиче ши 1 де моле.

Дршареа пшлэичьриэ колестелор че а дншрат да „фондэа реэниэвэи феш. ром. шчл., дела дориторэи де а ашата крештереа серачелор фетиде ро- тале ши маи дотыа але офанелор челор къзвэи да ре- волэцинеа трыэвэи.

Прио стьрэинга Kokonei Teodoriga Prokonis Бьлэп аэ маи контривит ашм одаты да монетъ савьторэ Kokо- оеле аршьторэ, ши с'а приимит прио D. D. Ст. Рссет, кътръ D. Ана P. Opridan.

Коконэ Ангелэки М. Чантэ 50 сэнгэ; Коконэ Езфорсина С. Стань 50 сэнгэ; Коконэ Екатерина С. Петроничи 50 сэ.; Коконэ Мария п. Сер. Z. Каркалэки 50 сэ.; К. Севастиа С. D. Баялорал 10 сэ.; К. Teodoriga Papis 14 сэ.; К. Мартиола Ц. П. Кировичи 25 сэ., къ тотэла 56 ф. 20 кр. м. к.

— Дела Kokoniga Елена Papis 4 ф. 40 кр. ин Банкноте. — Прио Domnala Georghi Nika са приимит дела Kokonа Ралеа, къдава Штаралэ Cimo Герасим ши ешлэ Dmicala Николай Иоан Герасим ин Банкноте астр. 60 ф. м. к.

— Прио zelocsa Domns ч. р. комис. де черквл Фаци- тэлаи Kiriak Papis саэ приимит зршьтореле: Иоан Попович, парох да Верешмортэ 1 ф. 50 кр.; Партеие Жика, парох да Пиркиш 4 ф. 50 кр.; Штефан Парис, парох да Каполнашэ 5 ф. 24 кр.; Свсана Вьла Kinezigh да Потога 1 ф. 48 кр.; Барвара Монтеань па- зигъ да Селэина 1 ф.; Анна Добреи, кинезигъ да Киторэора 5 ф. 16 кр.; D. Croika, адивокт черквале 1 ф.; Kiriak Pa- dig, ч. р. ком. черквале 2 ф. Сама колат. 21 ф. 8 кр. м. к. Саэ приимит инсэ 21 ф. 10. кр. м. к.

— Прио стьрэинга D. Протопоп ал Рьтеагьлэи Трифон Мэршанэ саэ приимит дела: Cigiaro Damian 20 кр.; Anastacia Чене 10 кр.; Maria Xatos 10 кр.; Ioane Пезде 10 кр.; Teodora Батид 10 кр.; Vasilie Понэ 10 кр.; Irina Марчиан 10 кр.; Moise Tanase 4 ф.; Dominika Алстан 10 кр.; Вероника Мэршанэ фатэ 1 ф.; Ревека Керевед 10 кр.; Timotei Ботэ 10 кр.; Иоана Понэ фатэ 2 ф.; Команиатеа Стршмьла 1 ф. 12 кр.; Ком. Гьлчэ 52 кр.; Ком. Кисешти 16 кр.; Ниште мьери дин Се- лэска 6 кр. Сама 11 ф. 16 кр.

— Прио стьрэинга D. Протопоп г. в. ал Лэшэалэи Григорис Пон: Maria Понэ Преотеасъ дин А. Варча 40 кр.; Candor Aofimia, Преот. дин Motic 25 кр.; Maria Kishé, Канторэасъ дин Motic 15 кр.; Блага Odocia дин Motic 15 кр.; Nore Елена, Преотеасъ дин Minei 50 кр.; Teodora Мэршан, Преотеасъ дин Kocseis 50 кр. Дин Kocseis: Maria Папэ 6 кр.; Maria Kordic 6 кр.; Maria Колчар 6 кр.; Anastacia Bordan 6 кр.; София Папэ, Преотеасъ дин Kipna 10 кр.; Maria Dalie, Преотеасъ дин Ф. Варча 25 кр.; Margalena Bad, Преот. дин Тотэалэ 20 кр.; Ана Nemeiu дин Баиджа 40 кр.; Maria Avimé дин А. Civaré 20 кр.; Teresia Понэ, Преотеасъ дин Ф. Civaré 50 кр.; Maria Чонка, Преот. дин Ф. Берексо 50 кр.; Ана Marinkash, Преот. дин Gardoni 25 кр.; Maria Пшнкашэ дин Gardoni 6 кр.; Maria Погьчаш Преот. дин Mono 50 кр. ши Maria Tamacan дин Mono 8 кр. Сама 7 ф. 6 кр. м. к.

Пентрз каре жертфе крештинешти еарши се фаче ин пштеле серачелор фетиде пшлэикъ мэлдзшере, къ искредин- чаре де вешника адьчере ашнте, че се ва пьстра ши ин рэгьчивниле фетиделор челор ашнтате дин инститэла ачест филантропик.

- Nr. 567. 1852.
- Дела 16. пшы ла злэима л. а, саэ педенсит де кътръ ч. р. къпштынэ а четьдэи пентрз преварикэцини:
- 1 individэ пентрз къ а фькэт аршаре фалсэ де дн- прецьрьриле компетингии сале 5 ф. м. к.
  - 1 кьрчмарис пентрз сьлэзшьотэла мьскреи, пе лэогъ копфискареа васэлаи препс къ 1 ф.
  - 6 indivizi пентрз къ п'аэ фькэт аршаре деспре сьлэци- торэ, къте 2 ф. тоци къ 12 ф.
  - 6 indivizi пентрз къ о'аэ днштингат кортепиреа стрь- пилор, ашл къ 4 ф., алтэла къ 6 ф. дшви 10 ф.
  - 2 indivizi пентрз къ аэ динэт дескисъ кърчима песте бра полицианъ къ къте 2 ф. 4 ф.
  - 1 individэ пентрз къ а сьферит да кърчма са жоква мьрдар де къштит къ 2 ф.
  - 1 кьминарис пентрз лэневиреа кърэциреи зшви каминэ, дин каре се искъ ашприндереа, лэи къ 6 ф.
- Маи днколо 1 individэ пентрз дншциварае сервидэвлэи, 1 пентрз кортепиреа зшви стрьин, 1 кьрчмарис пентрз днше- реа мьсафирилор песте бра полицианъ ши зшл пентрз къ а мьнат преа исте, се педенсирь къ арест полициенеск.
- Брашов, 31. Марте 1852.
- Ч. р. къшитынэ а четьдэи.

Подэла къ ватъ де песте Олт ла Хедиг пе лэогъ о- вась де лэвиндэ къ грьдинъ сь ашндеазъ дела Сьлт- Цюрзэ пе 6 саэ маи пэгини ант. Жэделе кьрци дин Хедиг дншортеазъ маи пе ларг.

BINDEPE DE KACЪ.

О касъ зидэитъ вине ши солид, че маи паште се пшма каса лэи Целл, да злига де мижлок а ешарилор Nr. 479, ашроне де тьргал страелор, се аэла де възаре пе лэогъ ан прегиэ потривит. Дориторэи де а о кашьара, се виневоиаскъ а се дншновштинга маи пе де ашроне ла постэварива Geor- гиэ Томас ин Шлига неаргь Nr. 534.